

PTUJSKI LIS

Politično gospodarski tednik.

... upravništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 19

Ptuj, 15. maja 1921

III. letnik

Nemškutarji v Ptujju omagujejo.

Zadnji oblaki nemčurstva se dvigajo grozeče, toda se razblinijo v nič ter izginejo, ker nimajo obstoja pred svetlim jugoslovanskim solncem. Razpuščen je „Musikverein“, čigar odbor je še lani odbil sprejem 150 najboljših ptujskih Slovencev z nesramnim utemeljevanjem, da ni imel časa prepričati se o njih vrednosti za vstop v društvo. S to odklonitvijo slovenskih članov so Nemci in nemčurji jasno dokazali, da jim ni za složno kulturno delo, temveč da hočejo v „Musikverein“ imeti nemško-nacijonalno trdnjavo. Še jasneje so to dokazali zdaj po razpustu „Musikvereina.“ Slovenci smo hoteli pokazati, da smo kulturnejši od njih, ponudili smo Nemcem, da sprejmemo njihove učence in nčence v mestno glasbeno šolo in za tekoče šolsko leto prevzamemo tudi njihove učitelje, da se pouk ne prekine. Toda preteklo je že 14 dni od razpusta „Musikvereina“, a niti eden nemški učenec se ni prijavil v mestno glasbeno šolo. Med tem pa pridno mešetarijo pri vodstvu socijaldemokratske stranke v Ljubljani, ki intrigira in rešuje ptujsko nemčurstvo, s katerim se je zvezalo pri občinskih volitvah in zatajilo celo svoj socijaldemokratski program, da bi pridobilo nemškutarske glasove.

Izvolitev nemškutarskega župana vsled nesporazumljenja slovenskih strank je zapejlala nemškega zmaja, da je izlezal iz svojega skrivališča in zopet pokazal svoje nenasitno zrelo. Ta teden je tukajšnji trgovski gremij imel zborovanje, da si izvoli nov odbor. Na to zborovanje so Nemci prignali vse do zadnje nemškutarske branjevke. Sprejel se je predlog, da se voli z vzklikom, in tako so tudi izvolili za načelnika g. Fr. Čučka, za njegovega namestnika pa g. Fr. Lenarta na predlog Nemcev samih, ki so spoznali, da ne morejo voditi načelnških poslov, ker se nobeden ni naučil našega, sedaj državnega in uradnega jezika. Pri volitvi odbora sta se postavili dve listi: nemška, ki je od 7 odborniških mest zahtevala kar 5 za Nemce, in slovenska, ki jim je priznala 3 odbornike. Zdaj pa so Nemci naenkrat hoteli glasovati z listki, ker so se nekateri bali javno pokazati svoje pravo mišljenje. Nastal je nemir in vladni komisar je zaključil zborovanje. Najbolj se je usajal dobro znani Spruschina, ki vsled malomarnosti naših kmečkih kovačev komandira zadrugo kovinarjev in skuša prepričati izdajanje obrtnih listov slovenskim obrtnikom. Hoče biti tudi v odboru trgovskega gremija, dasiravno je za trgovca še manj usposobljen kakor za obrtnika. Cel dan se je vozil s kolesom po mestu in vabil somišljenike na zborovanje. Toda izpodletelo jim je vsled odločnega odpora naših vrlih slovenskih trgovcev. Upamo, da bodo slovenski trgovci tudi zanaprej ostali trdno združeni, da pri prihodnjih volitvah zahtevajo vsa odborniška mesta za Slovence in da bo njihova organizacija skrbela za to, da naše ljudstvo izve, kdo je v Ptujju naš in kdo ni naš.

Nemci so se prenašlo izdali in pokazali

roge. Mislili so, da bo se pod pekom Loziškem nadaljevalo pek Ornikovo nemškutarsvo. Toda motijo se. Slovenske stranke morajo najti toliko narodne zavednosti, da bodo v narodnih vprašanjih delovale složno. Če bi kakšno vodstvo v Ljubljani hotelo to prepričati, pa bodemo Ptujčani pod nestransko čisto narodno firmo branili slovenstvo Ptujja. Vsekako pa je preskrbljeno za to, da ptujška nemškutarska drevesa ne bodo rastle do nebes, če tudi jim ljubljanski „jugoslovanski“ socijalni demokrati še tako skrbno prilivajo!

Dopisi.

Gremij trgovcev v Ptujju je imel v ponedeljek v gostilni Zupančič svoj občni zbor. Zanimanje je bilo veliko, ker se se je šlo za slovenski ali nemški značaj trgovstva v Ptujju. Nemci, ali bolje rečeno nemčurji (ker le malo je čistokrvnih), so pripeljali vso svojo gardo, na čelu jim znani Spruschina. Zborovanje je bilo nad vse pričakovanje burno, ker so sprva sami predlagali glasovanje s vzklikom, pozneje so se pa zbali, pokazati javno svojo barvo, ker je večina izmed njih danes takih, ki se hočejo delati Slovence. Naše trgovstvo je tako neparlamentarno zborovanje umevno zanikalo, vsled česar je bil izvoljen samo gospod Fran Čuček predsednikom, gospod Fran Lenart pa podpredsednikom. Do daljnih volitev ni prišlo po krivdi Nemcev, med glavnimi g. Spruschina, ki je svojo kandidaturo vzdrževal z vso trdovratnostjo, dasi se mu je javno povedalo, da je svojo ulogo v Ptujju doigral. Kup smeha je izzvala njegova hinavska izjava „Hoch Serbien“, ker vsakdo vé, da bi raje vzklikal: „hudič jo vzemi!“ Potrpljenje Slovencev je veliko — pa bode minulo. G. Schwab je pozdravil in vodil zborovanje samo, lahko rečemo izzivalno, v nemškem jeziku, kakor da smo v rajhu. Manjkala mu je le pikelhavba, pa bi mislili, da smo res še vedno mi gostje v njih državi in ne narobe. Nemci (pravi Nemci seveda) so sami obsojali nastop, ki bode škodoval njim samim, in le njim. Slovenskemu trgovstvu pa kličemo: „nič več popuščenja! Nič več pogajanj — naj delajo sami, kakor vedo in znajo.“ Slovensko zavedno meščanstvo bode vedno podpiralo zavedno kulantno narodno trgovstvo, zahteva pa od istega močnatosti in nobenega družjenja z narodnimi propalicami. Prihodnjic in nadalje bodemo prinašali seznam našega trgovstva. Geslo mora sedaj biti: zob za zob!

Namesto venca na grob blagemu pokojniku g. L. Petovarju v Ivanjkovcih podari rodbina Kočevar-Venigerholz 100 K za Jugoslov. Matico in 100 K za Dij. kuhinjo v Ptujju.

Živinorejcem ptujškega okraja se naznanja, da je odhod na poučno potovanje in nakup plemenske živine na binkoštni ponedeljek, dne 16. majnika z vlakom, ki gre iz Ptujja dopoldan ob pol 11. uri. Priglasenci naj torej ne zamudijo. V torek dne 17. majnika je ogledovanje plemenskih bikov v Slovenjgradu, 18. majnika v Lučah in 19. v Solčavi. K potovalnim stroškom prispeva Zveza kmetijskih podjetnic za ptujski okraj, nekaj jestvin pa naj vsak udeleženec vzame s seboj. Kmetijska

družba za Slovenijo je naznanila, da bo po možnosti dovolila nakupne subvencije za plemenjake in živinorejce podpirala.

Kmetijski gospodinjiski tečaj v Ptujju se prične v torek dne 17. majnika tl. v veliki vojašnici. Priglasenih je že dovolj deklet, vendar se še sprejme do 6 kmečkih deklet. Priglasiti se je takoj pri tajniku na okrajnem zastopu v Ptujju. Ko bo število dopolnjeno, tedaj se na poznejše prošnje za sprejem ne bo mogoče ozirati.

Nadzorovanje mestne glasbene šole v Ptujju. V sredo in četrtek je g. ravnatelj konservatorija Glasbene Matice v Ljubljani Matej Hubad nadzoroval tukajšnje glasbeno šolo. Pevsko društvo je odličnemu organizatorju slovenske glasbe priredilo prijateljski večer pri Zupančiču. G. a. ravnatelja vežejo stari spomini na Ptuj. Ptujška gimnazija ga s ponosom šteje med svoje bivše učence. Pred 40 leti je služboval tukaj profesor Franc Hubad, poznejši deželni šolski nadzornik in dvorni svetnik. Ta je vzel svojega mlajšega brata kot dijaka k sebi. Pred 15—20 leti je slovelo ptujsko pevsko društvo kot eno najboljših v Sloveniji in je imelo ozke stike z g. ravnateljem Hubadom, katerega je tudi imenovalo svojim častnim članom. Upati smemo, da bo g. ravnatelj Hubad pri vladi z vso njemu lastno energijo zastopal kulturno in narodno važnost glasbenega zavoda v Ptujju.

Občno vojno društvo Ptuj in okolica ima svoj sestanek 16. majnika, binkoštni ponedeljek ob pol 10. uri predpoldne v gostilni Mahorič v Ptujju. Vabijo se vsi člani k obilni udeležbi.

Knjižnica „Čitalnica“ v Ptujju ostane do 20. maja t. l. zaprta zaradi preureditve in se do tega časa knjige ne bodo izposojale. Vse izposojene knjige naj se vrnejo vsaj do 13. t. m. Čitalnični knjižnični odsek.

Šport. Dne 16. maja se vrši v Ptujju prva prvenstvena tekma na novem igrališču za plinarino in sicer med športnim klubom Ptuj — „Svoboda“ Maribor. Igra bode zelo interesantna, ker sta oba kluba ednako močna.

Našel se je orientalsko izdelan cigaretni nastavek. Ogleda se lahko pri odgovornem uredniku.

Izlet. Organizacija vojnih invalidov priredi prosto domačo zabavo dne 15. maja v gradu Ebensteld, na katero se vabijo vsi prijatelji invalidov. Začetek ob 16. (4.) uri. Vstop prost.

Hranilno in posojilno društvo Posojilnica v Narodnem domu v Ptujju je razposlalo ravnokar računski sklep za leto 1920, to je za 37. leto svojega obstanka. Iz tega računskega sklepa in iz ustmenega poročila, katerega je podal načelnik posojilnice, g. dr. Franc Jurtela na zadnjem občnem zboru dne 13. aprila t. l. posnemamo, da se je ta naš v okraju najstarejši slovenski denarni zavod tudi v letu 1920 prav lepo razvijal in napredoval, kar dokazujejo med drugim sledeče številke: Denarni promet je dosegel K 54,500.000.—. Stanje vseh posojil je znašalo koncem leta 1920 K 6,227.186.— in se je torej proti letu 1919 zvišalo za K 2,867.110.—. Stanje pri raznih denarnih zavodih naloženega denarja, katerega ima zadruga za slučaj potrebe na razpolago, je znašalo K 10,536.550. Hranilne vloge so se v letu 1920 zvišale za K 3,911.715.—,

terso znašale koncem leta 1920K 17,118,273.—. Stanje vplačanih deležev je bilo K 57.132.—. Čisti dobiček za leto 1920 je znašal K14,017.—. Od tega se je pripisalo splošnemu rezervnemu zakladu K 7696.— tako, da znašata sedaj oba rezervna zaklada skupaj K 348.000.—. Ostanek čistega dobička po K 6321.— se je določil za dobrodelne namene. Ker posojilnica kot zadruga nima namena, da bi kupila velike lastne kapitale in delila visoke ali sploh kake dividende, se čisti dobiček giblje v bolj skromnih mejah, to pa posebno tudi radi tega, ker si vodstvo posojilnice prizadeva, da na eni strani vložnikom hranilne vloge kolikor mogoče ugodno obrestuje, na drugi strani pa dovoljuje posojila po razmeroma nizki obrestni meri posestnikom, trgovcem in obrtnikom.

Preložitev ceste na Ptujski Gori. Cestna dela za preložitev okrajne ceste na Ptujski Gori v serpentine se pričnejo sredi majnika t. l. Ako bo mogoče, se bo letos cela cesta preložila.

Državna drevesnica. V Ptujju se namerava ustanoviti velika državna drevesnica, ako se dobi potrebno zemljišče.

Pašnja ob okrajnih cestah. Posestnikom in lastnikom zemljišč ob okrajnih cestah kakor vsem drugim je prepovedano pasti živino na robih okrajnih cest. To se naznanja, da se ljudje izognejo kaznovanju.

Regulirana struga Pesnice se je sedaj popravila in nasadilo vrbje na obrežju. Lastniki zemljišč ob obrežju Pesnice in drugi ljudje se opozarjajo na to, da naj ne režejo in rujejo posajenega vrbja, ker je to za to nasajeno, da obvaruje obrežje razsula. Poškodovalci bodo kaznovani.

Drugi Koroški večer za Koroške dijake begunce v Mariboru je definitivno preložen na soboto, dne 21. maja t. l. Odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Laškem, vabi k 50-letnici, spojeni z blagoslovenjem društv. praporja Prostov. gasil. društva v Laškem, ki se vrši na binkoštni pondeljek, dne 16. majnika 1920 v Laškem.

Ljutomer. Trška občina Ljutomer naznanja, da se vrši tam dne 17. maja t. l. veliki konjski sejem. Uspeh tega sejma bo velikega pomena za našo konjerejo. Konjerejci, skrbite torej za velik prigon naših lepih konjev. Pričakuje se velika udeležba iz tu- in inozemstva.

Strankarstvo pri Sv. Marku niže Ptujja. V naši fari so tako zagrizeni klerikalci, da njih vodji, posebno načelnik posojilnice ne dovoli prošnjiku druge stranke posojila, čeravno ve, da se ni treba bati izgube. Vprašamo Vas, g. načelnik in njegovo načelstvo, ali je posojilnica samo za Vaše pristaše ali tudi za druge? Kaj pa bi bilo, če mi vlagatelj začnemo zahtevati tisti denar, ki še leži v Gradcu, o katerem ne vemo, ali ga dobimo kdaj ali ne? Prodati mislite baje itak poslopje. Če ste res poboljšana stranka, potem res delajte poboljšano, če pa razumete svojo strankarsko zagrizenost za svoje poboljšanje, potem pa še je Vaša stranka poboljšanja potrebna.

Hardek pri Ormožu. Tukajšnji klerikalni občinski očaki so bili zelo ponosni in vladeželjni pri sestavljanju kandidatne liste. Popolnoma so prezrli iz bojazni pred kritiko več uglednih mož, ker kimanje je lažje prenesti nego kritiko, pri čemer pa so se zelo motili, kajti šlo bi brez vsake kritike, a sedaj brez pardona. Omenjene pomotoma sumničijo za nekake nevernike, ker se je bajé pri pobiranju kandidatnih podpisov agitiralo za strogo verne in krščanske može, ker drugače bi baje občina propadla. Pri tem pa niso pomislili o priliki iz evangelija, ki pravi o farizeju in cestinarju! Bahač navadno ni bil nikdar preveč veren! Očitajo jim tudi strankarstvo in zato jim naj 'bo pribito, da so si komaj zdaj s tem svojim samolastnim nastopom vzgojili pravo strankarstvo, kar bi sicer izostalo glede majhne občine. Ni preziranim za nikako čast in za nikake stotake, vendar zdi se nam tako postopanje nekako čudno in predrzno. Sram jih bodi razdiralce sloge, kajti sloga je najdražji blagor občine, naravnost izzivali so strankarstvo. Obsojajo

tudi vsakega za nekakega slabega človeka, ki čita razen klerikalnih tudi več časopisov. Ali poprej naj prepovejo svoji inteligenci čitati raznovrstne časopise in naj pomnijo: „Preskušaj več zvonov! Kateri najlepše zvonijo, njega poslušaj, ako pa sploh poslušaj samo enega, smatraš, da je ta najboljši, pri čemer pa se lahko zelo motiš!“ Saj sami čitajo raznovrstne, sami druge zavidajo, ako bi jih posnemali. Oni pravijo, da smeš čitati samo en časopis ali k večjemu dva ali ista morata biti strogo enake baže, se držijo pač običajnega gesla svojih klerikalnih voditeljev: „Poneumni svet in razširjaj nevednost, potem brez ovir lažje v kalnem ribariš!“ Naj imajo torej tukajšnji „samoizvoljeni“ občinski očaki brez zavidanja obilo veselja z občinskimi stolčki, ali preveč veselja ni dobro, ker breme bode precej težko...? Dober tek! Ob priliki na zopetno svidenje!

Več občanov!

Sv. Barbara v Halozah. Za župana tukajšnje občine je bil izvoljen g. Anton Štumberger. Ker ga poznamo kot pravega moža na tem mestu, ga pristrčno pozdravljamo in upamo, da se mu bo posrečilo, spraviti zopet nekdanjo prijetno mirno življenje v našo lepo Barbaro.

Krapinske Toplice. Vsled mnogih vprašanj naznanja ravnateljstvo termalnega kopališča Krapinske Toplice vsem, kateri se zanimajo, sledeče: Kopališče se je kakor vsako leto odprlo 1. maja. Cene sob so do 15. junija ter po 1. septembru znižane. Od 1. junija do konca letošnje sezone bode zveza z avtomobusimi z železniškima postajama Zabok in Rogatec. — Cenjenim kopališčnim gostom stoji na razpolago za izlete še en separatni avto s 6 sedeži kakor tudi 3 garaže, ter po potrebnosti delavnica za popravo, bencin in olje. Kopališčna godba svira od 1. junija dnevno dvakrat. — Zasigurna je tudi izvrstna in dovoljna hrana v kopališčnih restavracijah in gostilnah. Vsi zdravniki, državni in mestni nastavljenici, kateri se zamorejo kot taki izkazati, imajo pri kopelih, taksah in stanovanju znatne popustke. Prihod se v njihovem lastnem interesu naj naznani pravočasno ravnateljstvu, da se jim morejo sobe ter sedeži v omnibusu rezervirati. — Stranci iz inozemstva potrebujejo za prihod samo vizum od jugoslovenskega zastopstva. — Prospekti in pojasnila brezplačno po ravnateljstvu.

Sokol. Znake in legitimacije se dobe pri Jugoslovanskem Sokolskem Savezu v Ljubljani. Društva jih dobe le potem takojšnjega plačila, oziroma po poštem povzetju. Slike za legitimacije izdeluje atelje Vlašič v Mariboru Gospodska ulica po zdatno znižani ceni i. s. 4 slike v visit formatu 40 kron. Vsak Sokol, ki si naroči pri omenjenem ateljeju sliko, naj si oskrbi potrdilo društva, katerega član je. K društvom na deželi pride slikat edino le pod pogojem, da znaša naročnina vsaj 20 pojemov. Cena 4 slikam v tem slučaju 60 kron. Tozadevna naročila je poslati naravnost župnemu predsedstvu. Ob tej priliki opozarjamo: Pri razprodaji se je natančno držati pravil o nošnji znaka in strogo paziti na to, komu se znak izroči. V slučaju, da kateri brat znak izgubi, je ponovne izdaja tega dovoljena le zanesljivim bratom in sestram, kar pa se more zabeležiti na zadnji strani legitimacije.

Ljubljanski veliki sejem. Kakor že objavljeno, se vrši v Ljubljani v dnevih od 13. do 24. avgusta 1921 „Ljubljanski veliki semenj“. Opozarjamo interesirane trgovske, obrtniške in industrijske kroge v njih lastno korist še enkrat na to prireditelj, ki nudi vsakomur najlepšo priliko za najizdatnejšo reklamo. Podjetja in pozamesniki, ki nameravajo porabiti to priliko, da seznanijo širši trgovec svet s svojimi proizvodi in se zato nameravajo udeležiti s svojimi proizvodi omejenega semnja, dobe brezplačne prijavnice in semnjski red z izerpnimi navodili in podrobnimi pogoji vsak dan v pisarni „Ljubljanskega velikega semnja“ v Ljubljani, Turjaški trg 6/II. Oglasiti se je osebno ali pismeno. Ker se prijave razstavljalcev na semnju sprejemajo samo do 31. maja 1921, se pozivajo vsi inte-

resentje, da določijo prijavnice, izpolnjene s potrebnimi podatki, najkasneje do naznačenega roka na sejmski urad.

Sv. Andraž v Halozah. Za županski stolec občin naše fare so se bili dve stranki in sicer SKS in SLS. Rezultat volitev je sledeči: občina Skorišnjak: SLS 6, SKS 4 odbornike. Vel. Okič: SLS 9, SKS 7 odbornikov. Vel. Varnica: SKS 9, SLS 7, Sv. Andraž-Leskovce: SKS 9 in SLS 7 odbornikov. Torej, dve občini prideta v pekel in dve v nebesa. Značilno je, da v Vel. Okiču in Leskovci ni niti en obrtnik v odboru, akoravno imamo tukaj štacunarje, vinske trgovce z obrtnim listom in brez njega. Se bo pač brez njih gospodarilo. Odkar sta tukaj gostilna Windisch in Strascchill zaprti, stane vino pri „Frau Blodnik“ 24 K liter. Zato, ker smo v Halozah — v vinskem kraju in brez konkurence. Pri Wregu stane govedina 24 K kg, bratje Hrvati ga pa tukaj prodajajo po 20—22 K kg. Vsako drugo nedeljo imamo sveži kruh, drugače pa samo prepečenega. Joj, pa kako majhne in črne štruce so to, menda zato, ker je brez konkurence in kontrole. In otrobi pri Rudlnu dragi in v Ptujju tako po ceni. Ubogi Haložan plačaj, zato si na svetu, tako si menda mislijo različni gospodje. Branjevka Fani se je omožila z vojakom Nesičem. Ne „švabčari“ se tukaj skoraj nič več, k večjemu če še se sliši kaki: „Hoorruk bis zum Steinbruck“ in še to ravno takrat, če so dotični pospod — no — dobre volje, Tudi noben pijanec ženskega spola ne pade več v cestni jarek, nima smisla, ker je isti prazen — suh.

Frankovce. Tukajšnji gerent Martin Ivanuša se zelo boji, da bi ne bil župan. Ni se mu treba toliko truditi, ker v občini Frankovskoj še ni mati rodila sina, kateri bi bil župan. Prvi je prišel Martin Zibrat s Huma, da je jim vodil posle, za njim je prišel k sreči Franc Pavlinič iz Hardeka, ki je bil 25 let župan in za njim je spet prišel Martin Ivanuša tudi s Huma, ki je prišel z zvižajo do gerenta. Trosil je lažnjive reči, in zdaj je spet zelo žalosten, ker je pri volitvah dobila vas Loperšice 9 odbornikov in Frankovska samo 7. Zato se boji, da se pobratimo in si izvolimo župana v Loperšicah. Zatorej sem mu navedel, da naj ima le mirno vest klerikalček, ker Frankovska občina še nima tistega na svetu, kateri bode sprejel enkrat županstvo, bode morala biti brez župana če se nikdo ne bo prišel v občino. Res je naš gerent dosti storil za občino dobrega. Ko so jajca bile po 3 K, je prijel siromaka, ki je kupil jajca po 3 K in se zdere nad njim, češ da so jajca po 1 K 90 v; vzel mu je dokumente in ga pretepel, mu srajco strgal in nekoliko jaje potrl. Prejšnji župan ga je predlagal in prisilil ljudstvo, da ga naj voli za načelnika požarne brambe. Leto dni je nosil to šaržo in ni videl požarnega skladišča niti brizgalnice. On zna silno lepo pridigati, iz ust mu samo leti zapeljivost. Ker nima v srcu Jezusa, ampak hudiča, pravimo mu pežmerek klerikalček.

Politične vesti.

Vojni minister umrl. Ko je v petek, 29. aprila predpoldnem zapustil vojni minister Branko Jovanović svoje stanovanje, ga je zadela srčna kap in povzročila takojšnjo smrt. Pokojni je bil vojni minister od 19. februarja 1920 dalje. Vodil je svoje vojne posle kar najuspešnejše ter si pridobil mnogo zaslug pri ustvaritvi enotne jugoslovanske vojske. Lani je spremljal prestolonaslednika na njegovi triumfalni poti po Hrvaški in Sloveniji. Takrat se je posebno seznanil tudi z našimi slovenskimi razmerami. Nadomestuje ga začasno notranji minister Drašković.

Spopolnitev deželne vlade v Sloveniji. V slovensko deželno vlado so vstopili zastopniki samostojne kmetijske stranke in sicer za podpredsednika ekonom Štefan Dobnik iz Zlatoličja pri Ptujju, za poverjenika javnih del agronom A. Jamnik in za poverjenika za kmetijstvo posestnik Fr. Demšar, bivši državni poslanec.

Ustavotvorna skupščina radi srbske velike noči ni javno delovala ta teden. Pač pa so se posvetovali v posameznih klubih o ustavi, zlasti še o predlogih opozicije. Opaža se volja, da se sprejmo primerni predlogi opozicije in ugodni v ustavi čim najširšim željam poslancev.

Naša razmejitev z Italijo. V Benetkah določuje posebna komisija mejo med našo in italijansko državo. V tej komisiji je tudi general Maister. Dovoljena je razmejitev do Matulj. Tako je meja proti Sloveniji popolnoma dogotovljena. Sedaj pride na vrsto razmejitev Reke.

Reške razmere. Divjanje fašistov, ki je vzbruhnulo ob zadnjih volitvah, je nekoliko ponehalo. Strah jih je tudi pred Jugoslovani, ki bi lahko posegli med nje. Vendar pri volitvah izvoljeni zastopniki niso mogli sestaviti vlade na Reki sami, nego so se morali zateči v bližnji jugoslovanski Bakar. Tam so sestavili vlado, ktere predsedstvo je prevzel Zanello sam. Po sestavi vlade so se brzojavno obrnili do vlade v Beogradu, Rimu, Parizu, Londonu in Washingtonu, kakor tudi na vrhovni svet v Parizu. Zahtevajo, da vzpostavijo njena prava in priznajo njeno zakonitost na Reki.

Novi pogoji Nemčiji. Pri vrhovnem svetu se je dosegel sporazum o pogojih, po katerih naj Nemčija plačuje vojno odškodnino. Dovolil se je Nemčiji rok 12 dni, da sprejme te pogoje. Sicer bi Francozi zasedli določeni del nemškega industrijskega ozemlja.

Delitev Šlezije. Del Gornje Šlezije, v kterem je večina prebivalstva poljska, bi se moral po medzavezniški rzsodbi priklopiti Poljski. Nemci se temu upirajo in 2. maja je v vseh rudokopih v Gornji Šleziji izbruhnila stavka nemških rudarjev kot protest proti odločitvi. Poljaki so odgovorili na to s tem, da so čez noč prišli oboroženi vstaši iz Poljske in 3. t. m. zaseli kraje, ki so njim določeni. Vstajo vodi Korfanty. Na mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov med vstaši in Nemci, ponekod celo med vstaši in antantnim vojaštvom.

Knoxova resolucija. Senat Zedinjenih držav ameriških je sprejel Knoxove resolucije. Prve tri se bavijo z vzpostavitvijo miru z Nemčijo, četrta pa razveljavlja sklep kongresa, s kterim se je sklenilo vojno stanje z bivšo Avstro-Ogrsko. Tako je vojno stanje končano in morejo se začeti pogajanja z nasledstvenimi državami glede prijateljskih razmer in trgovinskih odnošajev.

Beguncem se naznanja, do so za one, ki se hočejo vrniti v svojo domovino in ki so res potrebni, zopet dovoljene brezplačne vožnje. Begunci naj pri svojem okrajnem glavarstvu čimprej zaprosijo za nakaznico za brezplačno vožnjo. Oni pa, ki so že prosili, dobijo nakaznice istotam v prihodnjih dneh. Begunci naj ne jemljejo ne živine ne večjih količin živil s seboj, ker je Italija prepovedala uvoz živine iz naše države in ker je izvoz živil iz naše države na splošno zabranjen. Natančnejša navodila in pojasnila dajejo okrajna glavarstva in urad za zaščito beguncev v Ljubljani.

Povratek naših fantov iz Rusije. Iz Beograda poročajo: Vojni ujetniki, zlasti iz Slovenije, ki so bili v Vladivostoku, pridejo na dveh ladjah v kratkem preko Trsta v domovino. Kar jih je še ostalo v Sibiriji, bodo prišli preko Rusije. Rdeči križ je ukrenil vse potrebno, da pridejo čimprej in po kar najkrajši poti v domovino.

2000 stavbinskih delavcev v Ljubljani je 28. aprila pop. nenadoma stopilo v stavko. Zahtevajo 200-odstotno zvišanje plač.

5000 Rusov bo zaposlila naša vlada pri popravi cest v Srbiji, ki so bile vsled vojne porušene in zanemarjene.

Vojnik. Tukajšnji nemškohujskaški „Atletik-Sportklub“ se je iz državnih interesov razpustil.

Naš regent Aleksander dobi v Beogradu nov dvor, v katerega se bo preselil s 1. sept. t. l.

Izplačevanje državnih bonov. Finančni komite ministrov je pooblastil finančnega ministra, da sme od 1. maja naprej izplačati državne

bone v kronah in dinarjih. Za bone, ki so izstavljeni do 15. oktobra 1919, se bo na zahtevo izplačevalo poleg glavnice še 6 odstotkov za šest mesecev.

Davčne izpremembe. V finančnem ministerstvu je izdelan načrt zakona o neposrednjih davkih v Sloveniji. Po tem načrtu odpade vojni davek, osebna dohodnina ostane, eksistenčni minimum pa se zviša na 10.000 kron, kar je uspeh naših poslancev. Komisije za določitev osebnega davka se vzpostavijo, kar pomeni velik dobiček za davkoplačevalce.

Monopola na sol ne bo. V finančnem ministerstvu je bilo skenjeno, da se ne uvede državni monopol na sol in da se stari srbski monopol na sol ukine.

Mariborska eskomptna banka je otvorila v Gornji Radgoni novo ekpozituro, njena sezonska ekpozitura v Rogaski Slatini začne 15. maja posloovati.

Ne podpirajte dezertirjev! V zadnjem času je v Sloveniji stalno več vojaških beguncev. Vsem treznim ljudem svetujemo, da pouče vse begunce, da je njih ravnanje škodljivo domovini in kvarno njim samim. Danes služijo le 18 mesecev; naj potrpe, ker le tedaj bo mogoče doseči, da bodo služili v Sloveniji. Dokler pa dezertirajo v takem številu, bodo služili še v naprej v Macedoniji.

14.000 invalidov je glasom najnovejše statistike v naši državi (t. j. takih, ki so navezani na invalidsko podporo.) Dalje je 8000 vojnih vdov in 17.000 vojnih nepreskrbljenih sirot.

Stari drobiž iz nikla. Ker se zopet ponavljajo nesoglasja radi starega drobiža iz nikla, opozarjamo naše čitatelje na naredbo z dne 27. marca preteklega leta pod št. 7218, ki daje temu drobižu dinarsko vrednost, to je 20 vin. komad velja 20 par ali 80 vinarjev, 10 vin. komad pa 10 par ali 40 vinarjev.

14. letna suša. Letošnje leto nam je že do sedaj prineslo jako malo dežja. Znani astronom More naznanja v francoskem časopisu, da to ni prišlo nepričakovano. Po njegovem mnenju bo suša trajala 14 let. Leta 1902 je pisal, da se je takrat začela mokra perijoda, katera bi leta 1912 dosegla svoj višek. Od leta 1912 do leta 1919 bi ta perijoda polagoma pojemala in leta 1920 bi se začela suša. More podpira svoja domnevanja z gotovimi spremembami solnca, od katerih je odvisna naša zemlja. Suša, katera bi naj trajala do leta 1935 pa nikakor ne bo tolika, da bi uničila naša polja, pač pa bomo s težavo pričakovali zaželjenega in potrebnega dežja.

Kobilice v Črni gori. Kmetijsko ministerstvo nabavilo je veliko množino nafte in drugega materijala ter delegiralo v Črno goro strokovnjaka profesorja Ranojevića, da prične borbo proti kobilicam, ki tamkaj v ogromnih množinah pustošijo polja.

Izboljšanje državnih prihodov. V mesecu marcu se je v našem državnem gospodarstvu prvič pripetilo, da je višina državnih dohodkov dosegla izdatke istega meseca. Po državnem budžetu je bilo predvideno dohodkov od trošarine 135 milijonov din. V zadnjih 10 mesecih je bilo plačano trošarine 126 milijonov dinarjev več kakor je bilo proračunano. Kar se tiče prihodov, iz taks, navaja proračun prihodov 58 milijonov, dosedaj pa se je že vplačalo na ta naslov 112 milijonov dinarjev. Ta suficit so prinesle takse od bioskopov, gledališč, prošenj in pritožb. Za tekoče (1921 do 1922) budžetno leto predvideva proračun prihodov od trošarine in taks 430 milijonov din. kar kaže, da pokriva direkcija posrednih davkov deseti del budžetnih izdatkov.

Cene lesnim izdelkom. Hrastova debela I. razred 1800 do 2800 K, II. razred 800 do 1200 K, fina hrastova roba 3000 do 4000 K, hrastove deske do 50 mm 3000 do 4500 K, bukovi hlodi I. razred 450 do 600 K, javorovi hlodi I. razred 1000 do 2000 K, vse za kubik, brzojavni drogi, hrast, 125 do 180 K, hrastovi pragi normalni 160 do 200 K za komad, oglje za vagon 15.000 do 17.000 K.

Kako postopajo Italijani s Slovenci. Kako ravnaajo Italijani s Slovenci in Hrvati, kaže

jasno ta dogodek: 23. januarja zjutraj so prišli Karabinerji v vas Strinjano z nalogom, da se mora 9 fantov javiti takoj pri tamošnjem poveljniku — brigadirju. Odgnali so jih s seboj, jih tam popisali ter nato odvedli v Polo. Še le tretji dan so zvedeli, zakaj so bili zaprti. Osumilo se jih je namreč, da so pisali brigadirju grozilno pismo. Vse to je bila pa le pretveza, da so jih lahko zaprli, kajti nobenemu ne pride niti na um, da bi kaj tekega storil. Tretji dan so jih odvedli v Trst v zapor. Bili so 29 dni zaprti, še le s pomočjo odvetnikov se jim je posrečilo priti zopet na prosto. Ko so zapustili jetnišnico, so enemu od teh karabinerji obljubili 600 lir, če jim naznani, kdo ima orožje v tamošnji vasi. On je seveda rekel, da ne ve. Na to so zahtevali od njega, da kliče „žive la Italija“, kar pa seveda tudi ni hotel! Zato pa so ga iztirali iz Strinjana, češ da ni tja pristojen, dasiravno je bil tam rojen in živi njegov oče že 50 let v tej vasi. Nič ni pomagalo, moral je iti. Podal se je v Barland v vas, kjer je bil rojen njegov oče. Toda tudi tam ga niso pustili, fašisti so mu grozili, da ga ubijejo. Ni mu pomagalo drugo, kakor da je zapustil Italijo. Res, žalostne reči moramo slišati od naših neosvoboženih bratov, v vedni nevarnosti so med fašisti. Zasedujejo in bičajo jih. Ni to edin slučaj, na tisoče je enakih. Pa upajmo in želimo jim, da bo tudi njim enkrat zasijalo slobodno solnce!

Naročba

Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Sobarica

pridna in poštena se pod dobrimi pogoji takoj sprejme. Kje, pove uprava lista.

Lep velik pes

(hišni čuvaj) in ena hermetična harmonika se proda. Naslov pove uprava lista.

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme pri Francu Metličarju v Rogznici 15 pri Ptuju.

Dve moški koli in en bicikel motor 4 PH.

vse v dobrem stanu proda po ceni Janez Vindiš, posest. sin na Bregu pri Ptuju.

Sodarski pomočnik

se sprejme takoj proti dobri plači, prostemu stanovanju, hrani in prostemu perilu. Vpraša se pri FRANJU REPIČU, Trnovo, Ljubljana.

Otvoritev gostilne in trgovine v Vurbergu.

Podpisani daje cenj. občinstvu na znanje, da je otvoril gostilno in trgovino. Prizadeval si bom, kar najboljše zadovoljiti vse cenj. goste in odjemnike z

dobro pijačo in z raznim blagom.

Za obilen obisk se priporoča Iv. Kovačič, gostilničar in trgovec v Vurbergu.

Mariborska eskomptna banka

naznanja, da je otvorila dne 1. aprila t. l.
ново ekspozituro v Gornji Radgoni,
ki se bavi z vsemi bančnimi posli.

Sezonska ekspozitura v Rogaški Slatini
bode začela zopet poslovati dne 15. majnika tl.

Izjava.

Opozarjam, da bodem proti ptujskim raznašalcem razl. vesti o moji osebi gledé zadeve z gg. Oset-om in Cajnko-m v vsakem konkretnem slučaju brezobzirno sodnij-skim potom nastopal, ker so iste popolnoma izmišljene in brez vsake dejanske podlage.

Emeran Stoklas, Sv. Andraž v Haložah.

Dne 16. MAJA 1921 se bo vršilo v DORNOVI PRI PTUJU

VESELICA

v prid spomeniku padlim vojakom svetovne vojne, katero priredijo bivši ujetniki v **prostori posestnika Jakoba Čuš-a v Dornovi.**

SPORFD :

1. Ob pol 14. uri večernice.
 2. ob 14. uri otvoritev spomeniškega vrta.
 3. ob pol 15. uri veseloigra „Županova Micika“ v 2 dejanjih, ki se vrši v prostorih veselice.
 4. Plezanje majniškega drevesa.
 5. Licitacija majniškega drevesa.
 6. Srečolov.
 7. Šaljiva pošta.
 8. Petje.
 9. Prosta zabava z godbo in plesom.
- Za dobro pijačo, topla in mrzla jedila je preskrbljeno.

K obilni udeležbi vabi ODBOR.

„Petovia“

usnjarska industrija d. d.
na Bregu pri Ptuj
kupuje
goveje,
telečje,
svinjske,
kozličje in
ovčje kože.

Avtomobilist

s teoretično in praktično vojaško izkušnjo išče službo. Govori slovenski, češki in nemški. Naslov pove uprava lista.

Lepa vila blizu Ptuja

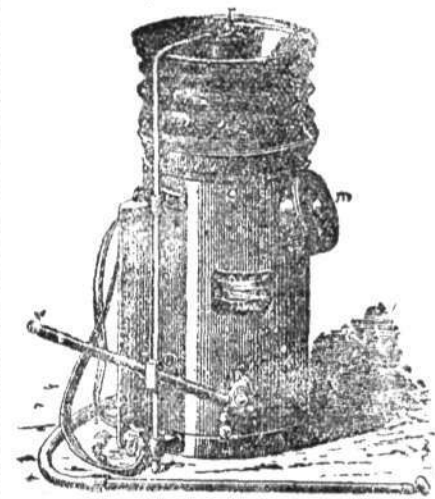
(Villenviertel) se takoj prod. Vpraša se pri g. Hermini Ellerich, Ptuj, Ljutomerska cesta 23.

GALICA, 98% čista kg K 19.50 pri trgovcu
ROBERTU ROSENFELD, Ptuj,
Ljutomerska cesta.

Lepo stanovanje

3 sobe, kuhinja, kabinet etc. v Ljubljani se zamenja z enakim v Ptuj. Ponudbe pod „Lepo stanovanje 200“ na upravo lista.

Za vinogradnike!

Brizgalke

za peronosporo popravi po ceni klepar
A. Majcen, Ptuj, Hrvatski trg 1. Tam se dobivajo tudi nove brizgalke.

Primarij Dr. Hugon Robič

dolgoletni asistent univerzitetne klinike za kožne in spolne bolezni
prof. Dr. Matzenauerja v Gradcu

ordinira v Mariboru, Prešernova ul. 2, II. nadstr.

Od 14. (2.) — 16. (4.)

Kostanjev les

vsako množino kupi

„DRAVA“

lesna industrijska delniška družba
MARIBOR, Aleksandrova c. 51.

Za maturante.

SALONSKA SUKNJA se po ceni prod. Na ogled pri g. Matiji Persil, krojaču v Ptuj.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

PODRUŽNICE v Splitu, Celoveu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.